

patimur. **N**one forte deficiamus? Absit. **M**irabilis in excelsis dominus. Ideo et ibi cum dicitur: **U**t in me paces habeatis: in mundo autem pressuram: quasi diceret: **P**utas non premet nos mundus et extinguet nos: statim subiecit: **S**ed gaudete: quia ego vici seculum. **S**i ergo ait: ego vici seculum: adherete illi qui vicit seculum: qui vincet mare. **G**audete ad eum quia mirabilis est in excelsis dominus: et testimonia tua credita facta sunt nimis. **E**t quid factum est de his omnibus? **D**omum tuam decet sanctificatio domine. **D**omum tuam: totam domum tuam: non hic: aut hic: aut ibi: sed domum tuam: tamen per totum orbem terrarum. **Q**uare per totum orbem terrarum? **Q**uia correxit orbem terre qui non commovebitur. **B**onus domini fortis erat: per totum orbem terrarum erit. **M**ulti cadent: sed domus illa stat. **M**ulti turbabunt: sed domus illa non movebitur. **D**omum tuam decet sanctificatio domine. **N**umquid parvo tempore: Absit. **I**n longitudine dierum.

Explicit Tract. de ps. XCII.

Incipit Tract. de ps. XCIII.

Sicut intencissime audiuimus cum psalmus iste legeretur: ita intente audiamus: cum reuelat dominus quod hic dignum est operare mysteria. **A**d hoc enim clauduntur quidam sacramenta scripturarum: non ut denegetur: sed ut pulsantibus aperiantur. **S**i ergo affectu pio et sincera cordis caritate pulsatis: ille aperiet quod videt vobis pulsatis. **N**otum est nobis omnibus atque vniuersam de numero eorum non sumus: multos murmurare aduersus dei patientiam et dolere iniquos homines et impios: vel viuere in hac terra: vel etiam plurimum posse: et quod est amplius plerumque plurimum posse malos aduersus bonos: et sepe malos premeri bonos: malos exultare: bonos laborare: malos superbire: bonos humiliari. **A**t attendentes talia: in genere enim humano abundat: peruertunt impatientes et infirmi animi: quasi frustra sint boni: quia deus auertit: vel auertere videtur oculos suos a bonis operibus piorum et si delictum: et augere malos in his que diligunt. **P**utantes ergo infirmi frustra se bene viuere: aut inuitant ad imitandam maliciam eorum quasi quasi si florere aspiciunt: aut si per infirmitatem: vel per sone sue vel animi: timet male facere: ne aliquid illis secundum leges seculi mali accidat: non quia iusticiam diligunt: sed ut dicam apertum timetes danari inter homines vel ab hominibus: abstinere se quidem a factis malis: sed non se abstinere a cogitationibus malis. **E**t in cogitationibus

eorum iniquis precipue caput iniquitatis illa tenet impietas: quia videtur eis deus negligere et non curare res humanas: et aut equaliter habere bonos et malos: aut etiam quod est perniciosius cogitare insectari bonos: male fauere. **Q**ui talia cogitat: et si nihil mali alicui faciat: facit plurimum sibi: et in semetipsum impius est: et iniquitate sua non ledit deum: sed interficit se: neque nocet hominibus: quia timidi sunt qui talia cogitant: sed tamen homicidia eorum: ad altera eorum: fraudes et rapinas eorum videtur deus: et punit in cogitationibus eorum. **Q**uid enim velint: ille attendit cui oculus non repellitur carne: ut non videat voluntatem. **T**ales si occasiones inueniant non mali fiunt: sed manifestant non ut sentias quid natum sit manifestum: sed ut intelligas quod latebat inclusum. **P**aucis his annis et prope lxxvmo die viderunt hec homines: et probauerunt etiam qui tarde intelligunt. **E**rat enim hic vna domus potentissima ad tempus: de qua flagellus fecerat deus generi humano: et castigatus est inde genus humanum: si cognoscat flagellum patris et timeat sententiam iudicis. **C**um ergo esset hic eadem domus magna: multi sub illa gemebant: murmurabant: reprehendebant: detestabant: blasphemabant: quod se artant homines et dantur diuino illo iudicio multi in concupiscentias cordis sui: subito euergebant ipsam domum illi qui murmurabant de ipsa domo: et ab eis talia homines patiebant: quia se pati ipsi a talibus paulo ante querebantur. **B**onus ergo ille est qui et quando potest mala facere non facit: de quo scriptum est: **Q**ui potuit transgredi et non est transgressus: et facere mala et non fecit. **Q**uis est hic et laudabimus eum. **F**ecit enim mirabilia in vita sua. **L**oquatur scriptura de potentibus innocentibus. **E**t lupus enim tamen vult nocere quantum leo: dissimiliter nocet: sed non dissimiliter cupiunt. **L**eo enim non solum premit canem latrantem: sed etiam fugat: et venit ad ouile: et obmutescunt canibus rapit quod potest: lupus non audet inter latratum canum. **N**ihil quid propterea quod si potuit auferre a canibus terram innocentior remeavit. **B**ocet ergo deus innocentiam ut quisque innocentior sit: non timore pene: sed amore iusticie. **T**unc enim liber est innocens: et verus est innocens. **Q**ui autem timore innocens sit: non est innocens: quis non noceat cum vult nocere. **N**on enim nocet alteri profectum malum: si sibi plurimum per cupiditatem malum. **N**am quod sibi noceat: audi scripturam. **Q**ui autem amat iniquitatem odit animam suam. **E**t reuera multum errant homines qui putant iniusticiam suam alijs nocere et sibi

Alia lra.
et sanctitudo.

nō nocere. **A**d alios pcedit iniqtas cuiuslibet vt corpi noceat: vt rē familiarē ledat: vt villā inuadat: vt mācipiuz abducatur: vt auruz auferat: aut argentū: vel si qd aliud possidet: ad h̄ pferit illa iniqtas ad alterū: Ergo iniqtas tua alieno corpi nocet: tuo aīo nō nocet: **C**ōtra istā simplicē veracē doctrinā q̄ insinuat hoīb⁹ bonis: vt ipsā iusticiā diligāt: z ex ea placē deo velint: ab illa intelligāt luce quadā itelligibili pfundī aiām suā: vt faciāt iusta opa: z illā lucē sapiētie oībus q̄ in sc̄lo diligunt pponāt. **C**ōtra istā doctrinā talia murmura sūt hoīm: z si si pcedūt i voce rodūt in corde. **Q**uid q̄ dicūt: **E**tere placitur⁹ sum deo p iusticiā: **A**ut isti illi placēt: sub cuius imperio malī tanta mala committunt z nihil illis euenit mali: **A**ut si forte euenit aliqd mali: qd sibi dicūt illi cū eis ceperis dicere: **E**cce quāta fecit mala: quō illi redditū est: q̄lē exitū habet: **I**ncipiunt illi cogitare iustos quibus mala euenerūt: z opponūt nobis z dicūt: **S**i illi p̄pterea mali accidit aliqd qz iniqu⁹ fuit: illi q̄re accidit qui taz iuste vixit: **Q**ui elemosynas tātas fecit: qui tā multa bona opatus ē in ecclesia: q̄re talē sortē inuenit: **Q**uare talē exitū habuit qualē ille homo qui multa iniq̄ cōmisit: **A**d hoc autem ista dicūt: vt ostendāt se p̄pterea nō facere mala: qz nō possunt: aut qz nō audent. **N**ā qd velit cor: lingua testat. **E**t qdem etiā si lingua obmutesceret: z ipsa timore compressa esset: deus videret intus quid cogitaret homo: si etiā alium hominē lateret. **F**acitas ergo cogitationes hoīm tales aut etiā erūpētes in verba vel facta curat iste psalmus si curari velint. **I**ntendāt q̄ z curenē: **A**teq̄ vtinā in hac multitudine tota q̄ nūc est inter istos parietes: z audit p nos vbus dñi nulla sint talia vulnera q̄ curenē: vtinā nulla sint: nō tñ rem supflūā facimus dicē: si nulla ibi sunt vulnera. **I**nstruātur corda ad sanādos alios cū audire talia ceperint. **C**redo em̄ qz vnusq̄sq̄ christian⁹ cū audierit aliquē dicentē talia: si bon⁹ fidelis est: z bñ credit deo: z spes ei⁹ est in futuro sc̄lo: nō in hac terra: nō in hac vita est: z nō frustra audit vt sursū cor habeat: irridet z dolet talia murmurātes: z dicet sibi: **d**e nouit quid agat: nos nō possumus nosse psiliuz ipsi⁹: q̄re parceret malis ad t̄ps: vel quare laborāt boni ad t̄pus: sufficit tñ mihi hoc scire: qz z ad tempus laborat bonus: z ad tēpus floret malus. **Q**ui ergo talis est secu-

rus est: z patienter fert oēs felicitates malozū: z labores bonozū patienter fert: tolerat donec finiat hoc seculū: donec trāseat iniqtas. **N**ā talis beatus est: z erudiuit euz de⁹ de lege sua: z mitigauit eū a dieb⁹ malignis: donec fodiat peccatori fouea. **Q**ui vero nondū est talis: audiat per nos quod dñs placet: **P**lura aut ipse dicat in corde qui meli⁹ videt vulnus qd curret. **P**salmus hunc habet titulū: id est hanc inscriptionē. **P**salmus ipsi **D**avid quarta sabbati. **D**octur⁹ est psalmus iste patientiā in laboribus iustozū: cōtra iniq̄orum felicitates patientiā docet: patientiaz edificat: hoc habet totus a capite vsq̄ in finem. **Q**uare ergo talem habet titulum in quarta sabbati: **U**na sabbati: dies dominicus est: secūda sabbati. secūda feria: quē seculares dicm lune vocant. tertia sabbati: tertia feria quē diem illi martis vocant. **Q**uarta ergo sabbatorū: quarta feria qui mercurij dies dicitur a paganis: z a multē christianis: sed nollemus vt dicāt: atq̄ vtī naz corrigātur vt nō dicāt. **S**ic em̄ habent linguā suā qua vtantur. **N**on em̄ z in omnibus gentibus ista dicuntur. **M**ulte gentes alie atq̄ alie aliter vocant. **M**elius ergo de ore christiano ritus loquendi ecclesiasticus procedat. **T**amen si quē forte cōsuetudo traxerit: vt illō exeat ex ore quod improbat corde: intelligat illos omnes de quozū nominib⁹ appellata sunt sidera homines fuisse: nec ex eo esse cepisse ista sidera in celo: ex quo illi ceperūt: z ante ibi fuerūt: sed p beneficia quedā mortaliū mortalia illi homines p tempore suo: quia plurimū potuerūt z eminuerunt in hoc seculo cum cari essent hominib⁹: nō p̄pter vitam eternam: sed propter cōmodum temporale deferebantur eis diuini honores. **V**eteres enim seculi decepti: z decipere volentes: in eoz adulationē qui sibi aliquid fm amorem prestitissent sidera ostendebāt in celo dicentes: q̄ illius esset illud sidus z illud illius. **H**oīes autē qui ante nō aspexerāt vt viderēt: qz ibi erāt z illa sidera aīq̄ nascerētur: decepti crediderunt: z pcepta est opinio vanitatis. **H**ac opinionē erroris diabolus cofirmauit: christus euertit. **N**os ergo fm quod loquimur quarta sabbatorū: quartus dies intelligitur a die dominica. **A**tendat itaq̄ caritas vestra qd sibi velit iste titul⁹. **H**inc grāde mysteriū: z reuera occultū. **N**am pleraq̄ ipsi⁹ psal-

mi manifeste sonat: et manifeste mouent: et cito intelliguntur. **H**ic autem titulus quod fatendum est habet non parum obscuritatis: sed adierit dominus et serenabit nubili: et videbitis psalmum: et ex fronte psalmi cognoscetis eum. **I**n fronte enim habet psalmus iste: psalmus ipsi David quarta sabbatorum. **I**n lumine est titulus: in postibus fixus est: **G**loria hodie titulum cognoscere: et sic domum intrare. **R**ecolamus ergo scripturam sanctam in genesi. primo die quid sit factum: inuenimus lucem. secundo die quid sit factum: inuenimus firmamentum quod appellauit deus celum. tertio die quid sit factum: inuenimus speciem terre: et maris: et segregationem: ut omnis congregatio aquarum vocaretur mare: et arida vocaretur terra. **Q**uarto die luminaria fecit deus in celo solem in potestatem diei: lunam et stellas in potestatem noctis: hoc quarto die fecit. **Q**uid sibi ergo vult quod de quarto die accepit psalmus titulum: **I**n quo psalmo docetur patientia aduersus felicitates malorum: et labores bonorum. **H**abes Paulum apostolum dicentem sanctis fidelibus roboratis in christo: **O**mnia facite sine murmuratione et disceptatione: ut sitis irreprehensibiles: et sinceres: immaculati filii dei in medio nationis tortuose et puerse: in quibus apparetis sicut luminaria in mundo verbum vite habentes. **S**imilitudo de luminariibus data est ad sanctos: ut sine murmuratione sint in natione tortuosa et puerse. **S**ed ne quisquam propterea putet colenda esse et adoranda luminaria celi: quia inde aliqua similitudo ducta est ad significationem sanctorum: prius hoc explicemus in nomine christi: quod non sit consequens ut propterea tibi videatur adorandus sol: aut luna: aut stelle: aut celum: quia aliqua de illis similitudo ducta est: qua significarentur sancti: quia multa sunt de quibus ducta est similitudo ad significandos sanctos que non adorant. **S**i enim quicquid est vestri similitudo ducitur ad sanctos: adorandum tibi putas: adora montes et colles: quia dictum est: **M**ontes exultauerunt velut arietes: et colles velut agni ouium. **T**u de sanctis dicis: ego de ipso christo dico. **A**dora leonem: quia dictum est: **E**xit leo de tribu Iuda. **A**dora petram: quia dictum est: **P**etra autem erat christus. **S**i autem non adoras in christo ista terrena: quis de illis similitudo quedam data est ad significandos sanctos: de quacumque creatura ducta fuerit similitudo: tu intellige similitudinem creature: et

adora artificem creature. **D**ictus est sol dominus noster Iesus christus: numquid iste sol quem et minutissima animalia nobis cum videtur? **S**ed de quo dictum est: **E**rat lumen verum quod illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. **N**am lux ista non hominem solum illuminat: sed et iumenta et pecora et omnia animalia. **Q**uod autem illuminat omnem hominem: in corde illuminat: ubi intellectum solum habet. **I**ntelligat ergo caritas vestra quibus dixit **A**postolus: in natione tortuosa et puerse: id est inter iniquos in quibus apparetis sicut luminaria in mundo verbum vite habentes: quod dominus admonuit nos: et istum psalmum intelligere et peroscere titulum ipsius. **T**ales enim sancti in quibus est verbum vite de conversatione quam habent in celo: despicunt omnia iniqua que sunt in terra. **E**t quod luminaria in celo per diem et per noctem procedunt: pagant itinera sua: cursus suos certos habent: et committunt tanta mala: nec deuiant de super stelle fixe in celo: agentes per tractus celestes que illis presunt et constituit creator ipse sol: sic debent sancti: sed si in celo figant corda eorum: si non frustra audiant et respondeant sursum se habere cor: si imitent eum qui ait: **N**on frustra autem conversatio in celis. **Q**ui ergo sunt in supernis: et de supernis cogitant: sicut dictum est: **U**bi est thesaurus tuus ibi et cor tuum: de ipsis cogitationibus supernorum patientes fiant: et quicquid in terra committitur: sic non curant donec peragant itinera sua: quemadmodum dum non curant luminaria celi: quod excrescat dies et noctes: quis tanta mala videant fieri super terram. **S**ed facile est forte: ut ferant iusti iniquitates malorum que non in ipsos sunt: sic ferunt et que in ipsos sunt. **N**on enim propterea debent ferre et tolerare: quia in alios sunt: et si in se fiant: non debent perdere tolerantiam. **N**am qui perdiderit tolerantiam: cecidit de celo. **Q**ui autem fixum habet cor in celo: terra ipsi laborat in terra. **Q**uanta et de ipsis luminariibus fingunt homines: et patienter ferunt: quemadmodum iusti patienter debent ferre omnes etiam de se falsas criminationes. **H**oc ipsum quod iam dudum dixi: qui illa stella **M**ercurij est: et illa stella **S**aturni est: et illa stella **J**ovis est: conuicia fiunt stellis. **Q**uid ille: cum audiunt tanta conuicia: Numquid mouentur aut non exercent cursus suos? **S**ic et homo qui in natione peruersa et tortuosa habet verbum dei: sicut luminare est fulgens in seculo. **Q**uanta qui sibi videntur honorare solem de illo mentiuntur: qui dicunt chabustus est sol: mentiuntur de sole. **F**louit

sol dominū suum esse christuz & creatorem suū: & si indignari pōt acerbi⁹ indignat cōtra falso honorantē: q̄ cōtra cōtumeliosū: Seruo em̄ bono maior cōtumelia est iniuria domini. Quāta falsa de ipsis luminari-ribus quidā dicunt & ferunt: tolerāt & non mouentur. Quare? Quia in celo sunt. Ce-lum autē quid est: Ne hoc p̄mittamus: Quedam de luna mentiūtur hoies: q̄n vi-dent obscurari lunā: & dicūt malefici illam deponūt: cū certis temporibus defectū su-um habeat fm̄ dei dispositionē: non curat tamē ista verba hominū illa que in celo ē. Sed quid est in celo? In firmamento celi est. Cuius ergo cor in firmamento libri dei est: illa non curat. Nam celum intelligitur firmamentū: per figuraz liber legis. Ideo quodam loco dicitur. Extendit celū sicut pellem: si extendit sicut pellis: tanq̄ liber est extensus vt legatur. Transacto autē tem-pore quo legitur lex: propterea em̄ legitur lex: quia nondū venimus ad illā sapientiā que implet corda & mentes intuentū: & nō opus erit vt aliquid ibi nobis legatur: q̄a in eo quod nobis legitur syllabe sonant et transeūt: illa lux veritatis nō preterit: sed fixa permanens inebriat corda videntū: quomodo dictum est: Inebriabuntur ab ybertate domus tue: & torrente deliciarum tuarū potabis eos: quoniā apud te est do-mine fons vite. Et vide ipsuz fontē. In lu-mine inquit tuo videbim⁹ lumē. Modō ḡ lectio necessaria est: q̄ diu ex pte cognosci-mus & ex pte pphetam⁹: sicut dicit Ap̄lus: cū aut venit qd̄ pfectū ē auferet qd̄ ex pte est. Nō em̄ i illa ciuitate hierusalē vbi ange-li viuūt legem⁹: vñ nos mō pegrinamur: & pegrinatio nra gemit: gemit aut si scim⁹ qz pegrinamur. Nam odit valde patriā: qui putat sibi bene esse cū pegrinatur. Nunqd̄ in illa ciuitate vbi sunt angeli euangeliū le-gitur: aut Ap̄lus: Verbo dei pascunt: qd̄ verbum dei vt sonaret nobis ad t̄pus: ver-bū caro factū est & habitauit in nobis. Sz tñ ipsa lex que scripta est: firmamentū nob̄ est: ibi si sic cor nostrū: nō cōpellitur iniqui-tatibus hoim. Dicitū est ergo: Extendit celū sicut pellē. Cū aut transeunt t̄pa necessitatē librorū: quid dicitū est: Celū plicabit vt li-ber. Qui ḡ sursum hz cor: ipm̄ cor ipius lūi-nare ē: in celo fulget: nec vincitur tenebr̄: Infra em̄ sunt tenebre: tenebre aut iniqui-tas: nō incōmutabiles tenebre. Jam & be-sterio die cōmemorauimus: Sz qui hodie

tenebre sunt: si velint cras lux erunt: Qui tenebre huc ingressi sunt: si velint iā lux eē possunt. Aperte em̄ Ap̄lus ne q̄s putaret naturales esse iniquitates que mutari non pnt: Fuisistis em̄ inqt̄ aliqui tenebre: nūc au-tē lux in dño: sicut filij luci ambulate. Lux inquit in dño nō in vobis: Cor ḡ in libro: Si cor in libro: cor in firmamento celi. Si ibi est cor: inde lucet & nō mouebit iniqui-tatib⁹ subterpositis: nō qz in celo ibi est p-carnē: sed qz ibi est per cōuersionē: scdm̄ qd̄ dicitū est: Prostra aut puerfatio in celis est. Nō potes cogitare illā ciuitatē: qz non dū vides. Vis cogitare celū: Librū dei co-gita. Audi psalmū: Et in lege eius medita-bitur die ac nocte. Et ibi hic beat⁹ dicitur est: qui nō abiit in cōsilio impiorū: & in via peccatorū nō stetit: & in cathedra pestilen-tie nō sedit: sed in lege domini fuit volūtas eius. Vide luminare in celo: & in lege eius meditabitur die ac nocte. Vult patienter ferre omnia: nō descendat de celo: & in le-gē eius meditabitur die ac nocte. Ergo in celo cor eius. Si in celo cor ei⁹: omnes ini-quitates que fiunt in terra ad tempus: om-nes felicitates malorū hominū: omnes la-bores iustorū meditati die ac nocte legez dei nulla sunt: & patienter tolerat omnia: & erit beatus eruditus a deo. Et quomodo in firmamēto celi: Quia lex firmamentum est. Beatus vir quē tu erudieris domine: & de lege tua docueris eū: vt mitiges eū a dieb⁹ malignis donec fodiat peccatori fouea. Attendite ergo luminaria: quomō pcedunt & occidunt: & redeūt: agunt cur-sus suos: distinguūt diem & noctem: vol-uunt annos & tēpora: & tanta mala fiunt in terra illis quietē in celo habētibus. Quid est ergo quod docet nos deus: Jam atten-damus psalmū.

Expositio psalmi.

Deus vltionū dominus: de-
us vltionū fidēter egit. Tu
putas qz nō vindicat: Vindicat de-
us vltionū. Quid ē de⁹ vltionū: Be⁹ vin-
dictaz. In eo certe murmurat: qz nō vidi-
cat in malos. Noli murmurare: ne inter il-
los sis in quos vindicat. Facit ille furtum
& viuit: tu murmurat aduersus deū: qz nō
moritur qui tibi furtū fecit. Si iam nō facit
furtum vide. Si em̄ iam nō facis: vide ne
aliquādo fecisti. Si iam dies es: recale no-
ctem tuā. Si in celo fixus es: recale terraz
tuā: Inuenis te furez forte fuisse aliquādo

Alfa lfa.
+ libere.

z aliquē aliū forte stomachatū: qz z tu fur-
tū faciēs vixisti z nō es mortu⁹. Quō autē
tu qñ faciebas: ideo vixisti vt postea nō fa-
ceres: noli qz trāstisti velle misericordiam dei pō-
tē subuertere. Nescis illic multos trāstiu-
ros: qz z tu trāstisti. Etsi nō q murmurā-
res: si aduersus te audiret q por de te mur-
murauit: Et tñ z nūc optas vindictā dei in
malos: qz fur nō morit: z murmurat aduer-
sus deū: qz fur nō morit. Appēde in state-
raleqtatis furē z blasphemū. Jam dicis qz
fur nō es: sed murmurādo aduersus deū:
blasphem⁹ es. Ille captat sōnū hoīs vt ali-
qd inuolet: z tu dicis qz dormit de⁹ z hoīez
nō videt. Ergo vis vt ille corrigat mansi:
por tu linguā corripge. Vis vt ille corrigat
cor aduersus hoīem: tu corripge cor aduer-
sus deū: ne forte cū optas vindictaz dei: si
venit te porē iueniat. Nā ille veniet z vi-
dicabit pseuerātes in neqcia sua inqtos p-
rogatiōi misericordie ipius: inqtos paciētie ipsi-
us: thesaurizātes sibi irā in die ire: z reuela-
tionis iusti iudicij dei: qui reddet vnicuiqz
p̄m opa sua: quia de⁹ vltionū dñs: de⁹ vlti-
onū ideo fident⁹ egit. Nulli em̄ pepcit: qñ
hic locut⁹ est. Ipe dñs erat in carnis infir-
mitate: sed in v̄tute sermōis nō accepit p̄so-
nas principū iudeoz. Quāta in illos dicit
z quō dictū est: Vere in fiducia: qz scriptū
est i psalmis de illo: Prop̄t miserā inopū
z gemitū paup̄ez nūc exurgam dicit dñs.
Qui sunt paupes: Qui sūt inopes: Qui
spem nō habēt nisi in illo solo: in quo solo
spes nō fallit. Attēdite fratres q sunt pau-
peres z inopes. Nō oīno paupes q nihil
hnt vident⁹ dici a scriptura: qñ laudāt pau-
peres. Inuenis em̄ paup̄ē hoīem qñ patit
aliquaz iuriā: nō attēdit nisi patronū suū:
in cui⁹ forte domo manet: cui⁹ inq̄lin⁹ est:
cui⁹ colon⁹ est: cui⁹ cliens ē: z iō se indigne
pati: qz ad illū ptinet cor ipius in hoīe: spes
ipius in hoīe: cinis in cinē. Sūt autē z alij:
q opulēti sunt z honorib⁹ p̄m t̄pus hūanis
fulciunt: z tñ nec in pecunia sua spem po-
nūt: nec in sūdis suis spes ponūt: nec in fa-
milia sua spē ponūt: nec in claritate trāsito-
rie dignitatis: s̄ totā spes in illo ponūt: cui
nō succedit: qui mori nō pōt: q falli z fallē
nō pōt. Tales z si multa vident⁹ h̄re p̄m se-
culū: bñ tñ ea gubernāt ad refectionē indi-
gentiū: inter paupes dñi numerāt. Quidē
em̄ piculose se viuē in hac vita: sentiunt se
esse pegrinos: sic diuersant in opulētia di-
nitariū suarū: quō viator in stabulo trāsitu

rus nō possessur⁹. Ergo quid dñs: Prop-
ter miseriam inopū z gemitū pauperū nūc
exurgā dicit dñs: ponā in saluari. Saluta-
ris noster saluator noster est. In illo voluit
ponere spem oīm inopū z gemituz. Et qd
ait: Fiducialit agā in eo. Quid ē fiduciali-
ter agā: Nō timebit: nō parcat vitijs z ocu-
piscētijz hoīm. Vere medic⁹ fidelis medi-
cinali ferro sermonis instructus: secuit oīa
vulnera. Iō qz talis p̄dictus z p̄nunciat⁹:
talis etiā inuētus ē: Loq̄bat in mōte vbi di-
xit: Bñ paupes spū: qñ ipoz ē regnū ce-
loz. Ibi beati dicti sunt: q p̄secutionē pati-
unt p̄pter iusticiā. In ipso sermone dixit:
Quia ipoz est regnū celozū. Et vt faceret
illos luminaria: id ē paciēter tolerātes oīa
ista inq̄ que transeūt: Beati eritis inq̄t cū
vos p̄secuti fuerint: z dixerint omne malū
aduersum vos: gaudete z exultate qz mer-
ces v̄ra magna ē in celis. Beinde in p̄gref-
su sermonis cū docere inciperet: Quis euz
turba circū daret: dixit talia discipulis suis:
que ferirent faciē phariseozū z iudeoz: qā
qñ p̄mat⁹ habebāt exponēdarū sc̄pturaz:
z oīm qui qñ sibi iusti videbant: vel videri
se arbitrabant: z ad quozū p̄matū plebis
obsequiū videbant obtēperare: nō pepcit:
z dixit: Qñ oratis nō orētis sicut hypocri-
te: qui amat in synagogis z angulis plate-
arū stātes orare vt videāt ab hoībuz: z ce-
tera talia. Letiguit hoīes: nō timuit aliq̄.
Et cū terminasset ipsum sermonē: cōclūsit
de illo scriptura euangelij sic. Factū est in-
quit cū cōsummasset Iesus verba hec: ad-
mirabantur turbe sup doctrina eius. Erat
em̄ docens eos tanq̄ p̄tātes habēs: nō qñ
si scribe eozū z pharisei. Quāta q̄ ille de q̄
dictū est: erat docēs eos tanq̄ p̄tātes hñs
quāta dixit: Te vobis scribe z pharisei by-
pocrite: q̄nta in illos corā in faciē: neminē
timuit. Quare: Quia de⁹ vltionū est: ideo
nō parcebat in v̄bo: vt essent postea quib⁹
parceret in iudicio: quia si nolent accipere
verbi medicinā: incurfuri erāt vitijs z inuē-
turi iudicis sententiā. Quare: Quia dixit
deus vltionum dominus: deus vltionum
fident⁹ egit: id est nulli pepercit in verbo.
Qui in verbo nō pepercit passurus: par-
cet in sententia iudicatur⁹. Qui neminem
timuit in humilitate: timebit quēquam in
claritate: Ex eo quod iam fident⁹ egit: co-
gita quomodo sit actur⁹ in fine seculi. Nō
li ergo murmurare aduersus teuz: qui qua-
si parcat malis: sed esto bonus cui forte ad

tempus in flagello non parcat: et in fine parcat in iudicio. **De** ultionum dominus: de ultionum fidenter egit. **Et** quia fidenter egit: illi non tulerunt fiduciam eius. **Et** quia humilis venerat: et carne mortali indutus erat: et mori venerat non facere quod peccatores: sed pati quod peccatores: quia propterea venerat cum fidenter egisset: et illi ferre non possent fiduciam eius in verbo quod fecerunt. **Tenuerunt**: flagellauerunt: illuserunt: colaphizauerunt: sputis illinierunt: spinis coronauerunt: in cruce leuauerunt: postremo occiderunt. **Sed** quod sequitur quod fidenter egerit: **Exaltare qui iudicas terram**: Quia tenuerunt humile: tenebunt excelsum. **Putat** quia iudicauerunt mortalem: nonne ab immortalis iudicabunt. **Quid** ergo ait: **Exaltare** tu qui fidenter egisti: et fiduciam verbi tui non sunt passi iniqui: et putauerunt se aliquid egisse: quia te comprehentes crucifixerunt: qui te deberent fide comprehendere comprehenderunt persecutione. **Tu** ergo qui fidenter egisti inter iniquos: et ne mines timuisti: et quia passus es exaltare: id est exurge vade in celum: patiamur et ecclesia patienter quod passus est caput ecclesie patienter. **Et exaltare qui iudicas terram**. **Reddere retributionem superbis**. **Redditur** est frater. **Quid** est enim quod dictum est: **Exaltare** qui iudicas terram: redde retributionem superbis: **Propheta** est predicantis: non audacia iubentis. **Non** enim quia dixit propheta: **Exaltare** qui iudicas terram: obtinuerat propheta christus ut resurgeret et iret in celum: sed quia hoc factus erat christus: hoc predicavit propheta. **Non** ideo fecit quia propheta predicauerat: sed ideo propheta predicauerat: quia ille factus erat. **Videt** humile christus in spiritu: videt humile neminem timere: nulli parcentem in verbo: et dicit fidenter egit: videt illum quia fidenter egit: videt illum comprehensum: videt illum crucifixum: videt illum humiliatum: videt illum resurgentem et euntem in celum: et venturum inde ad iudicium eorum inter quorum manus passus est omnia mala: **Exaltare** inquit qui iudicas terram: redde retributionem superbis. **Superbis** reddet non humilibus. **Qui** sunt superbi: **Quibus** parum est quod mala faciunt: sed et defendere peccata sua volunt. **Itaque** de his qui crucifixerunt christum facta sunt postea miracula: quoniam de ipso numero iudeorum creditur: et donatus est illis sanguis christi. **Impias** manus et cruetas de sanguine christi portabunt: lauit eos ipse cuius sanguinem fuderunt: adiuncti sunt corpori ipsius: id est ecclesie qui corpus eius mortale quod viderat persecuti sunt:

fuderunt precium suum ut biberent precium suum. **Itaque** postea plures conuersi sunt: cum multa miracula fierent ab apostolis. **Alique** hominum multa vna die crediderunt: et in proximo inuenti sunt: ut omnia sua quae habebant venderent: et precium rerum suarum ad pedes apostolorum ponerent: et erat illis vna anima: et cor vnum in deum: de ipsis crucifixoribus dominus. **Sed** quare illis non redditum est: **Quia** redde retributionem superbis dictum est: illi autem noluerunt esse superbi. **Item** cum viderent multa miracula fieri pro nomine christi quae se putabant interfecisse: commoti miraculis audierunt a Petro in cuius nomine illa fierent. **Non** enim sibi arrogare serui voluerunt potentiam dominus sui: ut dicerent a se factum esse quod ille in ipsis faciebat. **Honorem** ergo serui dederunt domino suo: dixerunt: quia quae illi mirabantur in nomine eius fierent quae illi crucifixerunt et facti sunt humiles: comprehensi sunt corde: turbati sunt conscientes peccatum suum: et consilium quaesierunt dicentes: **Quid** ergo faciemus? **Non** desperat de salute: sed querunt medicinam. **Tunc** ait illis **Petrus**: **Agite** penitentiam et baptizetur vnusquisque vestrum in nomine domini Iesu christi. **Qui** egerunt penitentiam humiles fuerunt. **Non** ergo illis redditum est: quia vide quid dicat psalmus iste: **Exaltare** qui iudicas terram: redde retributionem superbis. **Ab** illo numero ergo excepti erant illi: in illis valuit vox illa domini in cruce pendens: et dicentis: **Pater** ignosce illis: quia nesciunt quid faciunt. **Exaltare** qui iudicas terram: redde retributionem superbis. **Ergo** redditur est retributionem: **Redditur** est: sed superbis. **Sed** quoniam: **Quis** reddet. **Iterum** mali triumphant: et exultant mali: et blasphemant mali: omnia mala faciunt: mouet te cum pietate quare: non cum superbia reprehende: mouet te: **comparat** tibi et psalmus: **querit** tecum si quia nescit: sed ideo tecum querit quod scit: ut in illo inuenias quod nesciebas. **Quo** quod vult aliquem consolari: nisi adoleat cum illo: non illum erigit: prius cum illo dolet: et sic est reficit sermone consolatorio. **Si** autem intret ad illum ridens luctum eius: non facit quod modo lectum est: dicente apostolo: **Gaudere** cum gaudentibus: flere cum flentibus. **Ergo** ut gaudeat tecum prius fles cum illo: contristaris cum illo ut reficias eum: sic et psalmus et spiritus dei utique omnia sciens querit tecum: quasi verba tua dicit. **Usque** quo peccatores domine: usque quo peccatores gloriabuntur: **Respondent** et loquentur iniquitate: loquentur omnes qui operantur iniustitiam. **Quid** loquentur: nisi contra

Alia lra.
+ Effabuntur.

deus qui dicit: quid nobis prodest quod sic vivimus: Quid dicturus es: Tere curat ista que facimus deus. Quia enim vivit putat deum nescire quod faciunt. Vide quod mali illis contingat: quod si stationarius sciret teneret illos: et ideo vitat oculos stationarii ne statim teneatur. Oculos enim dei vitare nemo potest: quod non solum in cubiculo vident: sed et intima cordis tui. Cogitat et ipsi quod nihil potest latere deum: et quod faciunt et sciunt quod fecerunt: et vident se vivere sciente deo: quod non viveret sciente stationario dicit sibi ista placet deo. Et revera si illi displicerent facta nostra: quod displicet iudicibus: quod displicet regibus: quod displicet commentariis: nunquid quod illorum oculos vitamus: vitare possumus oculos dei? Ergo placet ista deo. Ideo in alio psalmo peccatori dicit: **Hec fecisti et tacui: suspicatus es iniquitatem quod ero tibi similis. Quid est ergo: ero tibi similis? Ut quod placet tibi factum tuum malum: sic putes quod et mihi placet. Et minatur in posterum: argua te. Ergo non tacet qui dixit: tacui: cum dicit: **Hec fecisti et tacui suspicatus es iniquitatem quod ero tibi similis: et non tacuit. Cum enim nos loquimur: ille si tacet. Cum enim lector legit: ille non tacet: cum psalmus ista cantat: ille non tacet: et iste omnes voces dei per orbem terrarum fiunt. Quomodo ergo tacet: quomodo non tacet: Non tacet in verbo: tacet in vindicta. Quid est ergo: hec fecisti: et tacui: **Hec fecisti et non vindicavi. Suspicatus es iniquitatem quod ero tibi similis. De ipsa vindicta et taciturnitate: id est de cessatione vindicte: alio loco dicit: **Tacui: nunquid semper tacebo? Usquequo domine peccatores: usquequo peccatores gloriabuntur? Respondet et loquens iniquitatem: iniquitatem loquens omnes qui operantur iniustitiam: et dicit omnia opera. Respondent et loquens iniquitatem. Quid est respondet: Contra iustum habet quod respondeat. Venit iustus alius et dicit: **Noli facere iniquitatem. Quare? Ne moriar. Ecce feci iniquitatem: quare non morior? Ille fecit iustitiam et mortuus est. Quare mortuus est? Ego feci iniquitatem: quare me non abstulit deus? Ecce ille fecit iustitiam: et quare sic in illu vindicavit. Quare ille sic laborat? Respondet: hoc est respondet quod habet quod dicant: quod parcitur illis de patientia dei: inveniunt argumentum responsionis sue: parcat ille propter aliud respondet illi: propter aliud quod vivunt. Quare enim parcat ille: dicit **Applius: exponit consilium patientie dei. Exstimas************

inquit qui talia agis quod tu effugies iudicium dei: **An diuitias benignitatis et longanimitatis eius contemnis? Ignoras quod patientia dei ad penitentiam te adducit? Tu autem: id est ille qui respondet et dicit: si displicere deo non mihi parceret deus: vide quod sibi faciet: audi **Applius: Tu autem super duriciam cordis tui et cor impenitens: thesaurizas tibi iram in die ire et revelationis iusti iudicii dei: qui reddet unicuique secundum opera sua. Ille ergo auget longanimitatem: et tu auges iniquitatem. Erunt illius thesauri in sempiternum: misericordia in eos qui non contempserunt misericordiam. Tu autem thesaurus in ira inuenies: et quod ponis quotidie pro modicum: postea massam inuenietur es. **Adnuatim ponas: sed cumulatum inuenies. Noli attendere minuta peccata tua quotidiana: de minutissimis guttis flumina implentur. Quid autem illi faciunt quod respondet et loquens iniquitatem: quod faciunt et parcitur eis? **Populum tuum domine humiliaverunt: Id est omnes qui iuste vivunt: in quos volunt superbire omnes mali. Populum tuum domine humiliaverunt. Et hereditatem tuam veraverunt. **Vidua et pupillos interfecerunt: et profelium occiderunt. Id est peregrinus: advenia: adventiciu ipsum dicit profelium. **Manifesta sunt ista singula: nec opus est in his imorari. **Et dixerunt non videbit dominus: Non attendit ista: negligit ista: alias res curat: non intelligit. De enim due voces sunt: voces malorum. Una quam iam dixi: **Hec fecisti et tacui: suspicatus es iniquitatem quod ero tibi similis. Quid est quod ero tibi similis? Putas quia video peccata tua: et placent mihi: quod non vindico: **Alia est vox iniquorum: quod nec attendit ista deus: nec advertit ut sciat quemadmodum vivam: non me curat deus. Ergo inter aliqua me computat deus: aut vere me numerat deus: aut ipsos boves numerat? **Infelix homo ut esses curavit: ut bene vivas non curat. Istorum ergo ista vox est. **Et dixerunt: non videbit dominus. **Neque intelliget deus? **Jacob. **Intelligite nunc qui insipientes estis in populo: et stulti aliqui sapite. **Populum suum erudit cui possunt commoveri pedes. Quoniam felicitates iniquorum videt homo: iam bene vivens in numero sanctorum dei: id est in numero filiorum ecclesie: videt quod florēt mali: et faciunt iniquitatem: et emulatur eos: et adducit ut imitetur facta ipsorum: quia videt quasi nihil sibi prodesse quod bene vivat humilis hic sperans mercedem: **Nam si illam speret futuram: non illam********************************

Alia fra. t advenia t pupillo

Alia fra. t Nec. t no hab

pdet: qz nondū venit tps vt accipiat eas.
In vinea oparis: fac opus tuū: z accipies
mercedē tuā. Apřefamilias non exigeres
 añq̄ oparēris: z a deo exigis añq̄ oparis.
Et ista tolerātia ad opus tuū ptinet: z hoc
ad mercedē ptinet. Minus vis facere i vi
 nea: q̄ non vis tolerare: qz z ipa tolerantia
 ad ipam opationē ptinet: vt inuenias mer
 cedem. Qd si dolosus es: vide ne nō solū
 nō accipias mercedē: s̄ z penaz inuenias:
 qz voluisti esse oparius dolosus. Et quidē
 oparius dolosus: vt incipiat nō bñ facere:
 oculos patřifamilias attēdit: ad illū aspi
 cit qui pduxit ad vineā: vt cū ille auerterit
 oculos: cesset z nō bñ opef: cū aut ille puer
 terit oculos: bñ opef. **Deus aut q̄ te cōdu**
xit nō auertit oculos: non tibi licet dolose
opari: super te sp sunt oculi přifamilias:
quere vbi illū fallas: z cessa si potes. Ergo
 si q̄ forte aliqd cogitabatis: qñ videbatis
 malos florere: z cogitationēs vře faciebant
 nutare pedes vřos in via dei: vobis loq̄
 tur psalmus iste. Si aut null⁹ vřm tal⁹ est:
 p vos alijs loquit dicens. **Intelligite nūc:**
qz dixerūt illi: Non videbit dñs nec intel
liget deus Jacob. **Intelligite inqt nūc q̄ i**
sipientes estis in pplo: z stulti aliqn sapite.
Qui plantauit aures nō audiet:
Nō h̄z vnde audiat: qui tibi fecit vñ audis
as: Qui plātauit aurē nō audiet. **Aut q̄**
finxit oculū non cōsiderat: Qui
erudit gentes non arguet: Attendi
 te s̄ magnopē sres mei: **Qui erudit gētes**
nō arguet: Hoc mō facit de⁹: Erudit gen
tes: ideo misit vbum suū p orbē terraz ho
mib⁹: Misit p angelos: p pñarchas: p p
phetas: p suos suos: p tot pcones: antece
dentes iudicē. Misit z ipse vbum suū: mi
sit z ipm filiū suū: misit suos filij sui: et i ip
sis suis filium suū. Per totū orbē terraz
predicat vbiq̄ vbum dei. Ubi nō dī ho
ibus: Relinq̄te iniq̄tates vřas pōres: con
uertite vos ad itinera recta: Ideo p̄cit: vt
vos corrigatis: ideo heri non vindicauit:
vt hodie bñ viuatis. Erudit gētes: nō er
go arguet: Nō auditurus ē q̄s erudit: Nō
iudicaturus ē quibus s̄monē p̄misit z p̄se
minauit. In schola si esses accipes: z non
redderes: Utiq̄ qñ accipis a mḡro: erudi
ris. Cōmittit tibi mḡr qd̄ p̄bet: z nō exigit
qñ reddis: Aut cū cepis reddere: sine me
tu eris plagarū: Nō q̄ accipimus: postea
statuimur añ mḡrū vt reddam⁹ oēs p̄teri
tas nřas: id est vt rationē reddam⁹ de his

omib⁹ q̄ nobis mō erogant. **Audi aplūm**
dicentē: Oēs astabim⁹ ante tribunal chri
sti: vt illic recipiat vnusq̄sq̄ s̄m ea q̄ p cor
pus gessit: siue bonū siue malū. Qui eru
dit gētes nō arguet: Qui docet hoies
sciās. Ipe non scit: qui te fecit scire: Qui
docet hoiem sciām. Dñs scit cogita
tionēs hoim: qñ vane sunt. Nā tu
nescis cogitationēs dei: qñ iuste sunt: ille
scit cogitationēs hoim: qñ vane sunt. Et
hoies scierunt cogitationēs dei: s̄ q̄bus ias
amicus fact⁹ ē: p̄dit p̄siliū suū. Et vos fra
tres mei nolite vos contemnere: si cuz fide
acceditis ad dñm: auditis cogitationēs dei.
Eas mō discatis: hoc vobis dī: z ad hoc i
struimī. Quare p̄cat mō de⁹ mal⁹: ne mur
muretis aduersus deū: qui docet hominē
sciām. Dñs scit cogitationēs hoim: qñ va
ne sūt. Relinq̄te q̄ cogitationēs hoim: qñ
vane sunt: vt cōphēdatis cogitationēs dei
q̄ sapientes sunt. Sed q̄s est q̄ cōphēdit
cogitationēs dei: Qui ponit in firmamēto
celi. Jam h̄ cātaim⁹: iā h̄ dixim⁹ z expo
sūim⁹. Beatus vir quē tu erudie
ris dñe: z ex lege tua docueris eū.
Et mitiges eū a dieb⁹ malignis
donec fodiat peccatori fouea. Ecce
habes p̄siliū dei q̄re p̄cat mal⁹: dōec fodiat
fouea pctōri: Tu iam vis illū sepelire: ad
huc fouea illi fodit: noli festinare sepelire.
Quid ē: donec fodiat pctōri fouea: Aut
quem ponit pctōrem: Anū hoiem: Non.
Quid q̄: Oē gen⁹ hoim pctōz: scz z sup
boz. Jam enī p̄misit: Redde retributionēz
supbis. Nam z ille pctōz fuit publicanus:
q̄ oculos eliserat in terrā: z p̄cutiebat pct⁹
sūū dicens: Be⁹ ppitius esto mihi pctōri.
Sed qz non supbus erat: deus aut reddet
retributionē supbis: nō illi: sed talib⁹ fodiat
tur fouea donec reddat retributionem sup
bis. Ergo qd̄ ait: Donec fodiat peccatori
fouea: supbos intellige. Quis est supbus:
Qui i p̄fessione pctōz nō agit p̄nias: vt sa
nari p̄ humilitatē possit. Quis est supbus:
Qui illa ipa parca q̄ videt h̄re bona: sibi
vult arrogare: z p̄rogat misericōdie dei. Quis
est supbus: Qui etiā si deo tribuat bona q̄
fecit: insultat tñ his qui illa nō faciūt: et ex
tollit se super illos. Nam z ille phariseus:
Grās tibi ago inqt: Non dixit: ego facio:
de his q̄ faciebat grās deo agebat. Sētie
bat q̄ z bñ se facere: z ab illo se facere: Uñ
q̄ improbat⁹ est: Quia insultabat publica
no. Et p̄ficiamini attēdite: Primo p̄cede

Alla fra
 thomo
 Alla fra
 timalis

Alla fra
 tcorripit

re debz: siue viz: siue feminā p̄fessio pecca-
torum: salubris p̄nā que valeat ad corri-
gendū hoīem: non ad uridendū deū. Cū
aut post p̄nā b̄n̄ viuere cepit: h̄z adhuc
q̄d cogitet: ne sibi tribuat q̄d b̄n̄ facit: s̄ illi
agat gr̄as: cuius gr̄a factum est vt b̄n̄ viue-
ret: qz ille illum vocauit: ille illū illumina-
uit. Ergo iste iam p̄fectus est: Non adhuc
deest illi aliqd: Quid illi deest: Et nō sup-
biat sup eos: qui necdū sic viuūt quō ipse
viuit. Qui tal fuerit securus sit: nō illi red-
ditur retributio: de qua dictū est: Redde
retributionē supbis. Nō est inter illos qui-
bus fodit fouea. Nam videte illū qui dice-
bat: Gr̄as tibi ago: qz non sum sicut ceteri
hoīes: iniusti: raptores: adulteri: sic et pu-
blicanus iste. Quantū se extulit cuz dicit:
quia non sum sicut z publicanus iste: Ille
aut elisa facie: pcutiebat pectus suū dicēs:
Deus p̄pitius esto mihi peccatori. Ille su-
perbus erat in bonis factis: ille humilis in
mal factis. Videte fratres magis placuit
deo humilitas in mal factis: q̄ supbia i bo-
nis factis. Sic odit de⁹ supbos: z iō sic cō-
cludit: Amen dico vobis: descēdit iustifi-
catus publicanus magis q̄ phariseus. Et
dicit q̄re: Quia omīs q̄ se exaltat humili-
bitur: z q̄ se humiliat exaltabit. Fr̄es mei:
vt h̄c nō solū nō discam⁹: qz h̄militatē nos
docuit christus: qz deus fact⁹ est hō: ipse
est h̄militas q̄ displicet paganis: vñ nob in-
sultant: qualem deū colitis q̄ nat⁹ ē: Qua-
lem deū colitis q̄ crucifixus ē: Humilitas
christi supbis displicet: tibi aut christiano
si placet imitare. Si imitat⁹ fueris: nō labo-
rabis: quia ip̄e dixit: Venite ad me oēs q̄
laboratis z onerati estis: z discite a me: qz
mitis sum z humil corde. Hec est q̄ disci-
plina christiana. Nemo facit aliqd b̄n̄: nisi
gr̄a ip̄i. Qd̄ facit hō male: ip̄ius est hoīs:
qd̄ facit b̄n̄ de b̄nficio dei facit. Cum cepit
facere b̄n̄: nō sibi tribuat: cū nō sibi tribue-
rit: gr̄as agat ei a quo accepit. Cum autez
b̄n̄ facit: nō insultet illi q̄ illd̄ non facit: aut
extollat se sup eū. Nō enī i illo finita ē gr̄a
dei: vt ad alium non pueniat. Et mitiges
eū a dieb⁹ malignis: donec fodiat pecca-
tori fouea. Mitis q̄ esto quisq̄s christian⁹
es a dieb⁹ malignis. Maligni enī sunt di-
es q̄bus vident florere pctōres: z labora-
re iusti: sed labor iustorū: flagellū est p̄ris:
z felicitas pctōz: fouea ip̄oz est. Quia enī
mitigat vos deus a dieb⁹ malignis: dōec
fodiatur peccatori fouea: qz non cogitatis

mō in aliquo loco stāt angeli cū tridēb⁹:
z fodit istam foueā magnā: q̄ possit cape
omne genus iniquoz. Et qz videtis mitos
esse: iniquos: z dicatis vobis carnalif: Re-
uera tantā multitudinē iniquoz: tantā tur-
bam peccantiū q̄ fouea pōt cape: Qñ fo-
dit fouea talis q̄ oēs capiat: Qñ exhaurit:
Ideo parit de⁹: non est h̄: fossa pctōrum
ipa felicitas peccatorū est: in illam enū ca-
dent tanq̄ in foueā. Intendite fr̄es: qz ma-
gna res est vt fouea dicat: donec fodiatur
pctōri fouea. Parit enī illi de⁹ quem no-
uit pctōres z impiū occulta iusticia sua: et
bociūm qd̄ ei parit de⁹: p̄ impunitates fa-
cit eum elatū. Ille se altū putat z cadit: in
eoīo cadit quo se altū putat. Hoc se ille
putat sublimif ire: z deus h̄ foueaz vocat.
Fossa ad ima tendit nō ad celum: peccato-
res aut supbi q̄si in celū eunt: z in fra mer-
gunt. Contra humiles q̄si in terra se depri-
mūt: z in celū ascendūt. Mitescere q̄ quis-
q̄s es fidel: si eruditus es ex lege dei: vt sit
cor tuū in firmamento celi: qz deus fec̄ lu-
minaria quarto die: q̄ dicit quarta sabbat-
ti: vñ titulum p̄s. iste p̄cepit. Quō vides
luminaria cū tota patia dirigere cursus su-
os: z nō curare q̄ in se dicant hoīes: Sic et
tu nō cures q̄qd̄ tibi fecerit caro. Dis enī
hō caro z sanguis est. Non enī vilis es in
compatione alteri⁹ carnis a q̄ videris pre-
mi: qz p̄ te ille suscepit carnē: z p̄ te ille fu-
dit sanguinē. Et si tāta progauit cū esses i-
pius: qd̄ fuit fidel: Hunc mitescere: quem-
admodū mitescis cū dicitis: qz de⁹ h̄ vult.
Parcere vult mal: ad p̄nā adducit eos
q̄bus parit: s̄ illi nō corrigunt. Mouit ille
quō de ill iudicet. Immitis est aut hō cuz
vult p̄radicere: aut bonitati d̄ni: aut pati-
entie: aut p̄ati: aut iusticie iudicis. Erigit
supbus in deū: mergit illū deus: z in eoīo
mergit quo erigit in deū. Nā i alio psal-
mo sic ait: Deiecisti eos dū extollerentur.
Nō dixit: deiecisti eos: qz elati sunt: aut de-
iecisti eos postea q̄ elati sunt: vt aliū sit tē-
pus elationis eoz: aliud tps deiectionis: s̄
in eoīo quo extollebant: ibi deiciebant.
Quantū enī supbum est cor hoīs: nū rece-
dit a deo: z si recedit a deo: in pfunduz it.
Nam q̄ cor humile de celo adducit deus:
vt p̄rimus fiat. Certe alt⁹ est de⁹: sup oēs
celos est deus: trāscendit omēs angelos.
Q̄tum habes erigi vt attingas ad illuzer
celuz: Nolo te rūpas extendēdo te. Aliū
cōsilium tibi do: ne in ista extensione forte

crepas p supbiam. **Certe altus est deus: tu humilia te: et descendet ad te. Audiuimus q̄re parcat mal: hoc ip̄m fossa ip̄oz est. Bicit tibi deus quō ill foditur: et quare ill foditur fouea nō est tuū cognoscere: s̄ ex lege mea disce patiētē te esse debere: donec fodiat peccatorū fouea. Et qd̄ de me inq̄s qui laboro et laboro inter ip̄os peccatores? Respondet tibi qd̄ sequit̄. **Quia non repellet dñs plebē suā. Exercet non repellit. Quō enī dicit alio loco scripturaz? Qm̄ quem diligit deus corripit: flagellat aut̄ omnē filiū quem recipit. Ille flagellatum recipit: tu dicis qz repellit. Videmus hoies in filijs suis facere illud: aliqñ iā desperatos filios suos dimittunt viuere quō volūt. Eos q̄ spes hñt: flagellant: illos vō quos oīno viderit sine spe et indomitos eē dimittūt vt faciant qd̄ volunt. Jam quez dimittit facere qd̄ vult: non vult pmittere ad hereditatem suā: eū aut̄ flagellat filium cui ip̄am hereditatē suat. Cum aut̄ flagellat deus filiū: currat sub manu p̄ris flagellantis: qz qui flagellat ad hereditatez erudit. Ab hereditate nō repellit filiū suū quē castigat: sed ideo flagellat vt recipiat. Nō sit tam vano sensu et puerili vt dicat: plus amat p̄r meus frat̄r meū cui p̄mittit facere q̄cqd̄ vult: ego si me mouero p̄ iussionez patris mei: flagella inuenio. Tu gaude s̄b flagell: qz tibi seruat hereditas: qz non repellit dñs plebem suā. Ad t̄pus emendat: nō in eternū damnat. Illis aut̄ ad t̄ps parcat: in eternū illos damnabit. Elige tibi: tēporalem vis laborē: an sempiternā penā? T̄palem felicitatē: an sempiternam vitaz? Quid minat deus: Sempiternam penā. Quid p̄mittit deus: Sempiternam requiem. In quo flagellat deus bonos: t̄pale est: in quo p̄cit mal: t̄pale est: qz non repellit domin⁹ plebē suā. **Et hereditatem suam nō dereliquet. Quoadusq̄ iusticia inq̄t p̄uertat in iudiciū: et q̄ habent eā oēs recto sunt corde. Attēde mō et habe iusticiā: qz iudiciū nondū potes h̄re. Prius est vt habeas iusticiā: s̄ ip̄a iusticia tua p̄uertat in iudiciū. Habuerūt hic iusticiā apli: et p̄tulerunt inq̄s: Sed qd̄ ill dicit? Sedebitis sup̄ duodeci sedes iudicātes duodeci tribus isrl. Ergo iusticia ip̄oz p̄uertat in iudiciū. Nō enī iustas quisq̄s h̄ fuerit ad h̄ est vt patiat mala et toleret. Patit̄ tempus passionis: et veniet dies iudicatiois. Sed qd̄ dico de seruis dei? Ipe dñs q̄ iudex est******

oīm viuoz et mortuoz d̄mo iudicari volū. it: et sic iudicare. **Quousq̄ iusticia cōuertet in iudiciū: et qui hñt eam oēs recto sunt corde. Qui hñt mō iusticiā: nondū indicāt. Prius est enim habere iusticiā: et postea iudicare. Prius patitur malos: et postea iudicat malos. Modo iusticia sit: postea cōuertet in iudiciū: et tandū patit̄ hoies malos: q̄ diu vult de⁹: q̄ diu illos p̄feret ecclia dei: vt erudiat per maliciā ip̄oz: Non tñ repellit deus plebē suā: quousq̄ iusticia p̄uertat in iudiciū: e q̄ hñt eaz: omnes recto sunt corde. Qui sūt recto corde: Qui h̄ volūt qd̄ de⁹ vult. **Be⁹ parcat p̄ctōrib⁹: tu vis vt iam perdat p̄ctōres: Bistorti cordis es: et prauē volūtatis: qñ aliud vis: aliud vult de⁹. Vult at̄ de⁹ parcere mal: tu nō vis parci. Paties ē deus p̄ctōrib⁹: tu non vis tolerare peccatores. S̄ vt dicere cepam: aliō vis tu: aliud vult de⁹. Cōuerte cor tuuz: et dirige ad deū: qz et dñs infirmis cōpassus ē. Vidit i corpe suo: id est in ecclia sua infirmos: q̄ p̄mo voluntatē suā sequi temptarēt: s̄ cum viderēt voluntatē dei aliā esse: dirigerēt se et cor suū ad suspiciendā et sequendā voluntatem dei. Ne voluntatē dei vel torq̄re ad voluntatē tuā: s̄ tuā corrige ad voluntatē di. Volūtatis dei sic est quō regula. Ecce puta torq̄isti regulā: vnde habes corrigi: Illa at̄ integra manet. Regula est enī in cōmutabil. Nō diu integra ē regula: habes q̄ te cōuertat: et corrigas prauitatē tuā: habes vñ corrigas qd̄ in te tortū ē. Quid aut̄ volūt hoies? Parū est: qz volūtātē suā tortuosā hñt: et volūtātē dei tortuosāz facere p̄m cor suū: vt hoc faciat deus qd̄ ip̄i volūt: cñ ip̄i debeāt facere qd̄ de⁹ vult. Quō aut̄ complexus est dñs ex duab⁹ voluntatibus: vnā factā in homie quē portabat p̄ figurans in corpe suo: id est i ecclia sua: futuros q̄sdam q̄ voluntatē suā vellēt facere: s̄ sequerent̄ postea dei: qui infirmos q̄sdam ostēdit qd̄ ad ip̄m p̄tineāt: et eos p̄figurauit in se. Nam ideo et toto corpe sanguinē sudauit: qz in corpe suo: id est i ecclia sua martyru sāguinē ostēdit. Toto corpore sanguis exibat: ita ecclia eius h̄z martyres p̄ totū corpus eius fusus ē sanguis. Quosdā enī infirmos in se p̄figurās vt in corpe suo: ex p̄sona infirmozū compatiēs ill̄ ait: Pater si fieri p̄t transeat calix iste a me. Ostendit hois voluntatē: et si in ip̄a voluntate p̄maneret: iam prauū cor videretur****

Alia lpa
t̄ Quoadusq̄
fuerit illam
t̄ qui

ostendere. **S**z si compassus est tibi: et te liberat in se: imitare quod sequit dicens: **E**rum non quod ego volo: sed quod tu vis pat. **S**i ceperit tibi subrepe voluntas humana: **S**i occidat deus inimicam istam meam: et non me plequetur: **S**i posset fieri: ut non ab illo paterer tanta: iam si pseuerauer: et hoc tibi placuerit: et vides quod si non vult deus: prauus corde es: non habes iusticiam quam puerteret in iudicium. **Q**ui enim illam habent omnes recto sunt corde. **E**t qui sunt recti corde: **Q**ui sic inveniuntur quomodo inuentus est **J**ob: qui ait: **B**onus dedit dominus abstulit: sicut domino placuit ita factus est: sit nomen domini benedictum. **E**cce rectum cor. **I**terum in graui vulnere quod dixit uxori quam propterea reliquit diabolus et non occiderat: ut ipse haberet adiutricem: non ut maritus consolarieem. **M**eminerat enim quod per illam **E**uam deceptus erat **A**dama: et necessaria sibi putabat hanc **E**uam. **A**ccessit ad **J**ob illa tanquam **E**ua: si **J**ob melior fuit in stercore victor: quam **A**dama victor in paradiso. **Q**uid enim illi respondit mulieri: **V**ide cor paratum: vide cor rectum. **N**am quid non patiebatur persecutiones gentes? **E**t omnes christiani patiuntur: et si non seuiunt homines: seuiunt diabolus. **E**t si christiani facti sunt imperatores: nunquam diabolus factus est christianus? **I**ntendat ergo sanctitas vestra quod sit rectum cor. **A**ccessit ad eum: et ait: **B**ic aliquid in deum: et morere. **E**t enumerauit omnes cruciatus ipsius versus suas. **B**ic aliquid in deum et morere. **E**t ille iam cognoscens **E**uam redire volens versus lapsus est: fixo corde in deo tanquam luminare in firmamento habitans corde in libro dei. **L**ocuta es inquit tanquam vna ex insipientibus mulieribus: **S**i bona suscepimus de manu domini: et mala non tolerabimus? **Q**uia fixus cor in domino: ideo rectum. **Q**uia enim rectus est deus: quam in illo figis cor: forma tibi sit ut sit tibi cor rectum. **F**ige ergo cor tuum in illo: et rectum cor erit. **S**z surrepebat voluntas humana: nescio quod de carnis infirmitate: lactabat mentem tuam: noli iam despare: presignauit dominus in sua infirmitate te: non se. **N**on enim timebat dominus pati tertio die resurrecturus. **S**i presus quomodo homo pateret: et non quomodo deus pati veniret: et si sciret se post triduum resurrecturus: nullo modo formidaret moriturus: quod si formidauit apostolus **P**aulus in fine seculi resurrecturus. **A**it enim: **C**ompellor autem ex dominibus: percipiam hunc dissolui et esse cum christo. multo enim magis optimum manere in carne necessarium propter vos. **L**editum enim illi erat manere in carne: ex duobus patiebatur

ardore dissolui et esse cum christo: multo magis dicebat optimum. **A**t cum appropinquaret ipsa passio: quomodo exultabat: quomodo gloriabatur? **B**onum certamen certavi: cursum consummaui: fidem seruauit: de cetero superest mihi corona iusticie: quam reddet mihi dominus in illo die iustus iudex. **I**ste gaudet coronandus: et tristis est ille coronaturus? **G**audet sic apostolus: **E**t dicit christus dominus noster: **P**ater si fieri poterit transeat hic calix: **S**z tristitiam sic assumpsit. quomodo carnem. **N**olite enim putare quod si diximus non fuisse triste dominum. **S**i enim hoc dixerimus quod non erat tristis: cum euangelium dicat. **T**ristis est anima mea versus ad mortem: ergo et quando dicit euangelium: **D**ormiuit **J**esus: si dormiuit **J**esus: et quando euangelium dicit: **M**anducauit **J**esus: non manducauit **J**esus: surrexit in miculus putredinis: et nihil sancti reliquit: ut dicat quod corpus non erat verum: et carnem veram non habuit. **Q**uicquid ergo de illo scriptum est fratres factum est: verum est. **E**rgo tristis fuit: **P**rosus tristis: sed voluntate suscipiens tristitiam: quomodo voluntate suscipiens carnem. **Q**uomodo voluntate carnem veram: sic voluntate tristitiam veram. **S**ic ergo voluntate ostendit in se: ut si forte surreperit tibi humana infirmitas: et cepit aliud velle quam deus vult: videas prauitatem cordis tui extra regulam: figas illud ad regulam: et dirigas in deum cor tuum quod in homine cepat esse prauum. **S**ic ergo dominus te ostendens dixit: **T**ristis est anima mea versus ad mortem: **E**t dixit: **P**ater si fieri poterit transeat a me calix iste. **S**z statim fac quod ideo fecit: ut te doceret: verum non quod ego volo: sed quod tu vis pat. **S**i enim si feceritis: iusticiam habebitis: si iusticiam habebitis: rectum est cor: si rectus est cor: iusticia illa que modo tolerat puerteret in iudicium: et postea iudicate domino tuo: non solum non expauescis mala: sed etiam gloriaberis de corona. **T**unc vides quomodo profecerit patientia dei: vel ad illorum penam: vel ad tuam coronam. **N**on nondum vides: crede quod nondum vides: ne erubescas cum videris. **Q**uo ad usque iusticia puerteret in iudicium: et qui habent eam omnes recto sunt corde. **Q**uis exurget mihi aduersus malignantes: aut quis consistet mihi aduersus operantes iniquitatem? **P**ersuadet multa multa mala: susurrare spiritus non desinit: ut facias iniquitatem. **Q**uacumque te puerteris: forte si profecisti: quis cum aliquo bene viuere: et vix inuenis. **M**ulti mali te circumdant: quia pauca grana multas paleas habent. **H**ec area grana sua pauca: sed adhuc laborat. **S**eparata ergo a

Alia ista
et confurgit
Alia ista
et stabit

palea tota massa grandis erit: pauca gra-
na sunt: si in comparatione palearum multa autem
in se. Ergo cum videntes mali prestant et di-
cant: quare sic vivis: tu solus christianus es?
Quare non facis quod faciunt et alij: Quare non
spectas quemadmodum et alij: Quare non reme-
dia et ligaturas adhibes: Quare non mathe-
maticos et aruspices consulis sicut et alij: Et tu
signas te et dicis: christianus sum: ut repel-
las istos nescio quos: si aduersarius premit: vr-
get: quod per te est: exemplo christianorum suffocat
christianos. Suda: estuat: tribulat anima
christiana: vincere habet tamen. Sed nunquid de se-
cundo vide quod dicat: rident enim. Quid mihi
predest quod modo facio remedia: et lucros pau-
cos dies: Exeo hinc de isto seculo et vado
ad dominum meum: et mittet me in ignem: quod prepo-
sui paucos dies vite future: mittet me in ge-
hennas. Quas gehennas: Eterni iudicij
dei. Vere nisi putas quod deus curat quod vi-
uant homines: Et forte non in platea tibi di-
cit amicus: si in domo vxoris: aut forte mari-
tus vxori fidei bone et sancte deceptor ip-
sius. Si miser marito: Eua est illi. Si vir vxori:
diabolus est illi. Aut ipsa tibi Eua est: aut
tu illi suspensus es. Aliquis vult conuicere per
cogitationem suam vel ad filium: inuenit et ipsum
malum: nequissimum: estuat: fluctuat: querit
quod vincat: prope sorbet: prope presentur: sicut assistit
deus. Audite ergo psalmum. Quis exurget mi-
hi inquit aduersus malignantes: Tam multi
sunt: quocumque respicio ipsi occurrunt. Quis
occurrit principi iniquitatis diabolo et angelis
ei: et hominibus seductis ab eo: **Nisi quod
dominus inquit adiuuit me: paulominus
inhabitauerat in inferno anima mea.**
Prope rueram in illam fossam quam parat pecca-
toribus: si est paulominus habitauerat in infer-
no anima mea: quia iam nutabat: iam prope presentur
tebat: respexit ad dominum: ut puta: vbi gratia: in-
sultabat illi ut faceret iniquitatem. Aliquis enim
congregant se mali: et insultant bonis: maxime
si fuerint illi plures: et cepint illum vnus: quod
aliquis multa palea est circa vnum granum: tunc
non erunt sicut cum fuerit massa ventilata. Ca-
pitur in multos iniquos ille insultat: illi circum-
uenit: supponere se voluit illi: exagitant quasi
iustum: et insultant quasi de ipsa iusticia: magnus
apostolus: in celum volasti quod Helias. Faciunt
homines ista: ut ut aliquis attendens ad linguam
humanam erubescat esse bonus inter malos.
Resistat ergo malus: si non de viribus suis: ne ef-
ficat superbus: cum vult euadere superbos: et
augeat numerum superborum. Sed quod dicat

Quis exurget mihi aduersus malignantes:
aut quod consistet mihi aduersus operantes ini-
quitate: Nisi quod dominus adiuuit me: paulomi-
nus habitauerat in inferno anima mea. **Si
dicebam motus est pes meus: misericordia
tua domine adiuuabat me.** U-
de quod confessionem amat deus. Mouet pes
tuus: et non dicis: mouet pes meus: si stare te
dicis: cum iam ruas: immo si iam cepisti mo-
ueri: si iam cepisti fluctuare: confitere motum
ne plagas ruinam: ut adiuuet te ille: ne in in-
ferno sit anima tua. Confessionem vult deus: humili-
tatem vult. **Et** motus es ut homo: adiuuat te ille
ut deus: sed dic tamen: motus est pes meus. Qua-
re iam moueris et dicis isto: **Si dicebam mo-
tus est pes meus: misericordia tua domine adiuuabat
me: quod presumpsit Petrus non in viribus
suis: Uidebat dominus ambulare super mare cal-
cans capita omnium superborum in isto seculo: ipse
iter suum calcantis capita superborum: significa-
uit ambulans super tumidos fluctus. Calcat et
ecclesia: nam ipsa est Petrus: non tamen ausus est
Petrus per seipsum ambulare super aquas. Sed
quod ait: Domine si tu es iube me venire ad te su-
per aquas. Ille potestate sua: Petrus in iussu illius.
Iube inquit tu venire me ad te. Respon-
dit ille: veni. Calcat enim et ecclesia capita su-
perborum. Sed quia ecclesia est: et habet infirmitatem
humanam: ut compleret: si dicebam motus est
pes meus: titubauit Petrus in mari et excla-
mauit: Domine peo: Quod hic positum est: si di-
cebam motus est pes meus: si ibi positus est:
domine peo: et quod hic positum est: misericordia tua
domine adiuuabat me: hoc ibi positum est: por-
rexit manum Iesus dicens: **Et** dicit fidei ut
quod dubitasti: **Et** dicit quod probat deus homi-
bus: ipsa picula nostra dulciora nobis faciunt li-
berantem. **Haec** videte quod sequitur: quia dixit.
**Si dicebam motus est pes meus: misericordia tua do-
mine adiuuabat me. Dulcis illi utique factus
est dominus eripiens illum a picula: et ideo exponens ip-
sam dulcedinem domini exclamauit dicens.**
**Domine secundum multitudinem dolorum
meorum in corde meo: exhortationes
tuas locudauerunt animam meam.** Multi
dolores: si multe consolationes. Amara vul-
nera: si suauia medicamenta. **Aliquid ad-
heret tibi sedes iniquitatis: quod fingis
dolorum in precepto: Hoc** dixit nemo se-
det tecum iniquus: nec tu sedes iniquitatis ha-
bebis. **Et** vbi si intelligit: reddit ratios: Qui
fingis inquit dolorum in precepto. **Ex** enim intel-
ligo quod non tibi adheret sedes iniquitatis: quia
nec nobis peccasti. **Habes** si in epistola apostoli
BB 3**

Alia lra
habitaſſet

Alia lra
non habet
consolationes
lectificauerunt

Alia lra
haborem

Petri: et ad h^{oc} testimoniū posuit de scriptura. **T**pus est aut inchoatiois iudicij ex domo dñi: id est tps ē vt mō iudicent q̄ pertinent ad domū dñi. **S**i flagellāt filij: qd̄ de bēt sperare sui neq̄ssimi. **I**deoq; addidit. **S**i aut̄ ininū a nobis: q̄s finis eoz qui nō credūt dei euāgelio: **B**einde adiūgit illō testimoniū: **E**t si iustus vir saluabit: pctōr et impi^{us} vbi parebūt: **Q**uō ḡ erūt tecū iniqui: qm̄ nec tuis fidelib^{us} parces: vt exerceas et erudias eos: **S**z qz ppter h^{oc} nō parcit vt erudiat eos: iō dixit: **Q**ui fingis dolozē in p̄cepto. **F**ingis enī ē: facis: formas: plasmas: vñ et figuli dicunt: et vas fictile dicit: nō fictū illud qd̄ mendacius ē: s̄ qd̄ format vt sit: et habeat aliquā formā sicut iam duduz dixit: **Q**ui finxit oculū nō videbit: **N**ūqd̄ finxit oculū mendaciū ē: **S**ed intelligitur plasmavit oculū: fecit oculū. **N**ōne figul^{us} ē cū fragiles infirmos et terrenos facit: **A**udi aplm̄ dicentē. **H**abem^{us} thesaurū istū in vasis fictilib^{us}. **S**z forte alius nobis fecit h^{oc} vasa. **I**pm̄ audi dicentem. **O** hō tu q̄s es q̄ respōdeas deo: **N**ūqd̄ dicit figmentū ei qd̄ se finxit: q̄re me sic finxisti: **A**n nō hz p̄tatem figulus luti ex eadē massa facere aliud vas in honorē: aliud in otumeliā: **U**nde et ipm̄ dñs nrm̄ Iesū chustū: qz osidit se figulū: nā qz de limo hoiez fecerat: de limo iunxit cui min^{us} in ytero oculos fecerat. **E**rgo qd̄ dixit: nunqd̄ adberet tibi sedes iniqtatis qui fingis dolozē in p̄cepto: **S**ic dicamus: **N**ūqd̄ adberet tibi sedes iniqtatis q̄ formas dolozes in p̄cepto: **F**ormas inq̄t dolozē in p̄cepto: id est de dolozē p̄ceptuz nobis facis: vt ip̄e dolozē p̄ceptū sit nobis. **Q**uō nobis dolor ē p̄ceptū: **Q**ñ te flagellat q̄ p te mortuus ē: et nō tibi p̄mittit beatitudines in ista vita: et fallere nō pōt: et hic nō dat qd̄ quis: **Q**uid dabit: **U**bi dabit: **Q**uō dabit: q̄ h^{oc} nō dat: **Q**ui h^{oc} erudit: q̄ figit dolozem in p̄cepto: **L**abor est hic tuus: et req̄es tibi p̄mittit. **A**ttēdis te hic h̄re laborē: s̄ attende q̄lem ille requiē pollicet. **N**ūqd̄ cogitare poteris: **S**i illā posses cogitare: videres te nihil laborare ad compensatiōē. **A**udi etiā q̄ illud ex pte cernebat qd̄ dixit: **N**ūc scio ex pte: qd̄ ait apls. **E**tenim qd̄ est ad p̄s t̄pale et leue tribulatiōis n̄re: iuxta incredibilē modū et i incredibilē modū et̄ne glie pōd^{us} opat̄ i nobis. **Q**uid est eternū glie pōdus opat̄ nobis: **Q**uib^{us} opatur: **N**ō respicientib^{us} q̄ vident: s̄ q̄ non vident. **Q**ue enī vident: t̄palia sunt: q̄ autez

nō vident: eterna. **N**oli esse piger i labore breuit: et gaudeb^{is} incessabiliter. **E**ternā vitā tibi datur^{us} est de^{us}: cogita q̄to labore emēda sit. **I**ntendite fres: venale ē. **V**enale ē qd̄ habeo dicit tibi de^{us}: emē illō. **Q**uid hz venale: **R**equiē venalē habeo: emē illaz. **D**e labore intendite: vt simus in noie ch̄risti fortes ch̄ristiani. **I**am modicū ē qd̄ restat in psalmo: nō fatigemur. **Q**uomō enī fortis poterit esse in faciēdo: q̄ deficit i audiēdo: **A**derit dñs vt vobis qd̄ reliquuz ē: explicem. **A**ttēdite quodāmō deus p̄posuit venale regnū celoz. **B**icis illi: quātuz valet: **P**reciū ip̄ius labor ē: quō si diceret p̄cium illi^{us} aurū est. **N**ō sufficiebat h^{oc} soluz dicere: s̄ q̄reret q̄tum aurū. **N**ā si solidus aurū ē: et semiuncia: et libra: et tale aliquid: **I**deo dixit p̄ciū: ne laborares q̄rere q̄d̄ diu hui^{us} rei p̄ciuz labor ē. **Q**uantus labor est: **I**am q̄re tu: q̄tum laborandū sit: nō dū dē tibi. **Q**uātus futur^{us} sit labor iste: vt q̄tum laboris de te exigat illud tibi dic̄ de^{us}: **E**rgo ostēdo quanta sit illa req̄es: tu iudica q̄to labore emēda sit. **B**icat q̄ de^{us}: q̄ta futura sit ip̄a req̄es. **B**ti q̄ habitāt in domo tua: i secula seculoz laudabūt te. **H**ec ē requies sempiterna: sine fine erit req̄es ista: sine fine erit gaudiū h^{oc}: sine fine erit leticia ista: sine fine erit incorruptio. **V**itā eternā habebis: req̄es q̄ nō hz finē. **Q**uanto labore digna ē requies q̄ non hz finē: **S**i veruz vis compare et vep̄ iudicare: eterna req̄es eterno labore recte emif. **V**erū h^{oc} ē: sed noli timere: misericors ē de^{us}. **S**i enī haberes eternum laborē: nunq̄ puenires ad eternā q̄ etem. **S**p laborās qm̄ puenitur^{us} eras ad illud: qd̄ digne qd̄ emi sempiterno labore: **Q**uia sempiterna req̄es est: eq̄ p̄ciū. **E**terno certo labore digna ē eterna req̄es cōpari. **S**z si sp̄ laborares: nūq̄ ad req̄em puenires. **E**rgo vt aliqñ puenias ad id qd̄ emis: nō i eternū laborandū ē: nō qz non valet tanti: s̄ vt possideat qd̄ emif. **D**igna ē quidē emi labore p̄petuo: s̄ necesse est vt labore t̄pali emat. **L**erte tātus debuit esse: id est sempiternus labor p̄ req̄e sempiterna. **B**ecies centena milia annoz in labore qd̄ valet: **B**ecies cētena milia annozū h̄nt finē: qd̄ tibi dabo dicit dñs si habebit finē. **Q**ualis miscōia dei: **N**ec dicit decies centena milia annoz labora: nō dicit: vt mille ānos labora: nō dicit q̄ngentos ānos labora: cū viuis labora in paucis annis: inde iā requies erit: et finē nō habebit. **E**t ad

huc audi sequētia. **B**ne fm multitudinez
dolorū meorū in corde meo: exhortationes
tue iocū daverūt aīaz meā. **E**t paucos an-
nos laboras: et in ipīs laborib⁹ nō deest cō-
solatio: non desunt gaudia quotidiana: si
noli gaudere in seculo: **G**audere in christo:
gaude in vbo ei⁹: gaude in lege ei⁹: **A**d ip-
sa gaudia p̄tinet qd loq̄mur et qd auditis.
Quante q̄ sūt iste cōsolatiōes in tantis la-
borib⁹: **C**lerū est q̄ qd dicit apls. **E**t enim
qd ad p̄ns est t̄pale et leue tribulatōis n̄re:
iuxta incredibilem modum: et in incredibi-
lem modū eterne gl̄ie p̄odus opaf in nob.
Ecce q̄tū p̄ciū damus: quodā mō vñā sili-
quā ad accipiēdos thesauros sempiternos.
Siliquā laboris ad req̄em incredibilem: fm
qd dictum ē iuxta incredibilem modum: et in
incredibilem modum eterne gl̄ie pondus
opaf. **G**audes ad t̄ps: noli ibi p̄fidere: tri-
stis es ad t̄ps: noli desperare. **N**ō te corrū-
pat felicitas: et nō frangit aduersitas: ne for-
te dicas in aīmo tuo: **N**on p̄t fieri: vt de-
us admittat ad se iniquos: qui iustos ipos
emendat: vt saluet: qui ideo emendat: vt
erudiat. **S**i iustus vix saluus fiet: pecca-
tor et impius vbi parebūt: **N**unqd adhe-
ret tibi sedes iniquitatis: **I**d est nūqd adhe-
ret tibi sedes impiorū q̄ fingit dolorem in p̄-
cepto. **Q**ui et istos filios sic voluisti exerce-
re et erudire: sic voluisti eis p̄cepta dare: vt
nō essent sine timore: ne amarēt aliqd ali-
ud: et obliuiscerent te verū bonū suū. **B**on⁹
ē deus. **S**i cessaret de⁹ et nō misceret ama-
ritudines felicitatib⁹ seculi: obliuisceremur
eū. **S**z vbi angores molestiarū faciūt flu-
ctus aīe: fides illa q̄ ibi dormiebat: excita-
tur. **T**ranquillū enī erat qm̄ dormiuit chri-
stus in mari: illo dormiente tēpestas orta
est: et ceperūt picitari. **E**rgo in corde chri-
stiano et tranquillitas erit et pax: sed q̄s diu
vigilat fides n̄ra: si aut̄ dormit fides n̄ra:
piclitamur. **H**oc enī significat dormiēs cri-
stus: qz q̄dam obliuiscunt fidē suā: et picli-
tantur. **S**ed quō illa nauis cuz fluctuaret
excitat⁹ ē christ⁹ a fluctuatib⁹ et dicētib⁹:
Bne pim⁹: surrexit ille: impauit tēpestati-
bus: impauit fluctib⁹: cessauit piculum: fa-
cta ē tranquillitas. **S**ic et te cū turbāt con-
cupiscētie male: p̄suasiones male: fluctus
sūt: tranquillabunt. **I**ā desperas et putas
te non p̄tinere ad dñm: euigilet fides tua:
excita christus in corde tuo: surgente fide:
tam agnoscis vbi sis. **E**t si forte temptant
fluctus p̄cupie intueris qd p̄misit deus: et

dulcedo p̄missorū faciet te cōtemptorem
dulcedinū seculi. **E**t si forte multe vrgent
mine potentū malorū: et ip̄e te expellat de
iusticia: attēdis qd minaf de⁹: **I**te i ignez
eternū q̄ paratus ē diabolo et angel⁹ eius: et
nō dimittis iusticiā. **T**imes q̄ ignē sempit-
ternū: p̄temnis dolores t̄pales: et p̄ eo qd
p̄misit de⁹: cōtēntis t̄palem felicitatē. **P**ro-
misit requiē: patere molestiā: minaf ignem
eternū: **C**ōtemne dolores t̄pales: et euigi-
lante christo tranquillet cor tuū: vt ad por-
tum quoqz puenias. **N**ō enī nō p̄pat por-
tum q̄ parauit nauim: **N**unqd adheret ti-
bi sedes iniquitatis: qui fingit dolorem in p̄-
cepto: **B**e hoib⁹ q̄dē mal⁹ exercet nos: et de il-
lorū infecutiōib⁹ nos erudit. **B**e malicia
mali flagellaf bonus: et de suo emēdaf fi-
lius: ita fingit dolor in p̄cepto. **Q**d illos
deus posse p̄mittit: hoc faciūt mali hoīes
q̄bus ad t̄ps parcat. **Q**uid enim sequitur:
Captabūt in aīam iusti. **Q**uare ca-
ptabūt: **Q**uia veruz crimē non inueniunt
qd obijciāt. **Q**uid enī captauerūt ī dñio:
Cōcinnauerūt falsa crimina: qz vera inue-
nire nō potuerūt. **E**t sanguinem inno-
centē condemnabūt. **Q**uare h̄ totum
fit: in sequētib⁹ declarabit. **E**t fact⁹
est mihi: inqt: dñs in refugiu. **N**ō q̄-
reres tale refugiu si nō picitareris: si ideo
picitatus es vt q̄reres: qz ille fingit dolorem
in p̄cepto. **F**acit mihi de malicia malorum
tribulationē: punct⁹ tribulatiōe cepi q̄rere
refugiu quod in illa felicitate seculari de-
sieram q̄rere. **Q**uis enim facile recordaf
deū qui semper felix est: et spe presenti gau-
det: **R**ecedat spes seculi: et accedat spes
dei: vt possit dicere: **E**t factus est mihi do-
minus in refugiu. **A**d hoc doleam vt fiat
mihi dñs in refugiu. **E**t deus me⁹ in
auxilium spei mee. **A**dodo enim dñs
spes. **Q**diu enī hic sumus: in spe sum⁹: nō
dum in re. **S**ed ne in spe deficiam⁹: adest
p̄missor erigens nos: et tempans ip̄a mala
que patimur. **N**on enim frustra dictus est:
Fidelis deus qui nō sinit vos temptari su-
pra q̄ potestis ferre: sed faciet cum tēpta-
tiōe etiā exitū vt possit sustinē. **S**ic mittat
ī fornacē tribulatōis: vt coq̄t vas: si vt frā-
gat. **E**t scūsē mihi dñs in refugiu: et de⁹
me⁹ in auxilium spei mee. **C**ū q̄ qui tibi vi-
debat quasi iniustus esse: quia p̄cit mal⁹:
vide quō iā corrigaf psalm⁹: et tu cū psal-
mo corrigere. **I**ō enī voces tuas habebat
psalmus. **Q**ue sūt voces: **U**sqz p̄ctores

*Alia fra-
tadiuozium*

Alia lra
 non habet
 iniquitate ipoz
 in malicia
 illos

dsie: vsq; quo pctores gloriabunt. **Psalmus** voces tuas habebat: mo g tu habeto voces psalmi. **Que sunt voces psalmi?** **Et factus est mihi dñs in refugium: et deus meus in auxiliu spei mee.** **Et reddet illi dñs fm opa eoz: et fm malicia eoz dispdet eos.** **Mo vacat qd ait fm malicia eoz.** **Adibi de ill pstat: et tm malicia eorum dñs: no bnificia eoz.** **Certe eni de malis exercet nos: flagellat nos.** **Ad qua rez flagellat: Utiq; ad regnum celoz.** **Flagellat eni oem filiu que recipit.** **Et qs e filius cui no det disciplinã pñ ei?** **Qd cū facit deus ad hereditatẽ sempiternã nos erudit: et b nobis pstat sepe de mal hoib⁹ in qb⁹ exercet et pficit dilectioz nrã: quã vult extedi vsq; ad inimicos.** **Necq; eni est pfecta dilectio christiani: nisi cū implet qd christ⁹ pcepit: Diligite inimicos vros: bnificite his q vos oderut: et orate p eis q vos psequunt.** **Hinc ipse diabolus vincit: hic victorie corona picipit.** **Ecce qsta nobis pstat de⁹ de mal hoib⁹: nec tm fm id q de ill nobis prestat: s fm malicia eoz retribuet eis.** **Uide te eni qsta nob pstat de ipo immanissimo scelere Jude traditoris.** **Judas qppe tradidit ad passionẽ filiu dei: et p passionem filij dei oes gentes redẽpte sunt ad salutẽ: nec tm p salute gentiu mercedẽ reddita e Jude: s p eius malicia debitũ suppliciu retributum e.** **Nã si traditio christi: et no tradetis anim⁹ p̄siderandus e: hoc fecit qd fec de⁹ pñ: de quo scriptum e: qz filio pprio no pepcit: s p nobis oib⁹ tradidit eũ.** **Hoc fecit Judas qd fecit ipse dñs christ⁹: de quo scriptum e: Qui seipm tradidit p nobis oblationẽ et hostiã deo in odore suauitatis: Et itez: Sic christus inqt dilexit eccliam suã: et seipm tradidit p ea: et tm grã agim⁹ deo pñ: q vnico filio suo no pepcit: s p nob tradidit eũ.** **Grã agim⁹ ipi filio q seipm tradidit p nobis: et in eo voluntatẽ pñs impleuit: Et detestamur Judã de cui⁹ facto nobis tm bnificiũ pstat de⁹: et recte dicimus: Reddidit ei dñs fm iniquitatẽ ei⁹: et fm malicia ei⁹ dispdidit eũ.** **Non eni ille p nobis tradidit christũ: s p argeto quo vendidit eũ: q̄uis traditio christi sit nrã redẽptio: et christi venditio sit nrã redẽptio.** **Sic et illi q martyres psecuti sunt: psequẽdo in fra: i celũ mitebãt: Et sciẽtes qdem pñtis vite damnũ inferebãt: nesciẽtes aut future vite lucrũ pferebant.** **Quicũq; tm pseueraueit i odio iniusto iustoz: reddidit eis dñs fm**

iniquitates eoz: et fm malicia eoz dispdidit eos. **Sicut eni mal obest bonitas iustoz: sic bonis pdest iniquitas impioz.** **Nã et dñs dicit: Ego veni: vt q no videt videant: et q vident ceci fiãt.** **Et apłs: Alijs qdẽ inquit sum⁹ odor vite in vitã: alijs aut odor mortis in mortẽ.** **Malicia vo iniquoz: sinistra sunt arma iustoz: sicut idẽ dicit apłs.** **Per arma iusticie dextra et sinistra: id e p gloriã et ignobilitatẽ: atq; ita deinceps cetera: ex eqtur dextra arma demõstrãs gliaz dei: fama veritatis q cognoscebãt q viuebant: q no mortificabãt: q gaudebãt: q multos ditabãt: q oia possidebant.** **In sinistra vo q ignobiles et male fame habebãt: q seductores putabãt: q ignorabãt: occidebãtur: coercerbãt: p̄stibãt: egere ac nihil hñe videbant.** **Et qd mirũ si milites christi et dextris et sinistris armis diabolium expugnant: Sicut aut pax hoib⁹ bone voluntatis: et qsi sunt alijs odor mortis in mortem: sic et interitus hoib⁹ male voluntatis.** **Et qsi iustis arma sunt sinistra ad salutem.** **Itaq; reddet illi no fm nrã utilitatẽ q de ipis fit: s fm ipoz iniquitatẽ quam diligẽdo oderut aias suas: et no fm bnificiũ qd nobis de ipis pstat honorat eos q etiã mal bn vtitur: Scdm maliciã eoz dispdet eos.** **Dñs deus noster. Toleret g iust⁹ iniustũ: toleret tpalem impunitatẽ iniusti: tempal labor iusti: s iustus ex fide viuit.** **Non e eniz alia iusticia hois in hac vita: nisi ex fide viue q p dilectionẽ opaf.** **Si eni ex fide viuit: credat et sibi futurã redẽm post p̄sentes labore: et ill sempiternos cruciat⁹ post p̄sẽtẽ exultationẽ.** **Et si fides p dilectioz opatur: diligit etiã inimicos: et q̄tus in ipo est pdesse ill velit.** **Ita eni faciet ne sibi obsint illi cū h velint: et qsi forte p̄tãtes acceperit: qsi nocedi et dñandi: sursum cor habeat vbi ei nemo nocet: doctus et erudit⁹ ex lege dei vt mitiget a dieb⁹ malignis: donec fodiat peccatori fouea.** **Si eni in lege dñi voluntas eius est: et in lege eius meditabit die ac nocte: cuius cõuersatio in cel est: de firmamento lucet sup terrã.** **Uñ iste psalmus titulum de quarta sabbati accepit: quando facta sunt luminaria: vt omnia faciat sine murmuratiõe vbum vite habes i natione tortuosa et puerfa.** **Sic eni stellas i celo no extinguit nox: sic m̄tes fidelium inherentes firmamẽto scripture dei non vicit iniquitas.** **Et hoc ipm qd et nrã terrena danf: aliqñ in p̄tate malozũ: no solũ ad nostram p-**

tinere cruditione: vt fiat nobis dominus in re-
fugium: et deus in auxilium spei nostre: sed etiam
ad ipsius peccatoris foueam proficit: de quo in alio
psalmo dicitur: Inclinet et cadet cum domina-
bit pauper. Forte onerosa fuit vobis longi-
tudo sermonis: quod in ista alacritate studij
vri non bene appareat. Sed si ita est ignoscite
sermo: quia iustus feci: nam dominus deus noster per eos
mihi fratres iussit in quibus habitat: Non enim
iubet deus: nisi de sede sua. Beinde quod tantum
audi fuistis nostri: confitemur et nos audi fu-
imus vri. Consoletur ergo deus noster istum laborem:
vt sudor iste noster sit vobis in profectum salutis:
non in testimonium accusatois. Hoc dico
fratres: vt ex eo quod audistis: proficiatis et rumi-
netis vobiscum. Non vos permittatis obli-
sci: non solum ista recogitatio et colloquendo:
sed etiam ita viuendo. Bona vita enim ex pre-
ceptis dei que agit: tanquam stilus est: quod audi-
tur scribens in corde: si in cera scriberet: faci-
le deleret. Scribite illud in cordibus vris:
moribus vris: et nunquam delebit.

Explicit Tractatus de ps. XCIII.

Incipit Tractatus de ps. XCIII.

Ego vellem fratres: vt preces nostras
ponus audirem: sed et hoc bonum est:
vt patri obediam. Quia ergo ius-
sit nobis qui dignatur orare pro nobis de pre-
senti psalmo: quod dominus deus omnium nostrum donare
dignabitur: loquar caritati vre. Est autem
psalmi titulus. **Laus cantici ipsi David.**
Laus cantici et hilaritate significat: quia cantus
est: et deuotione: quia laus est. Quid enim ma-
gis homo debet laudare: quam id quod sic placet vt
non possit displicere: Securitas ergo laudis in
laude dei est. Vbi laudator securus est: vbi
non timet ne de laudato erubescat. Et lau-
dem ergo et cantemus: hoc est cum hilarita-
te et cum leticia laudemus. Quid autem laudatu-
ri sumus: ipse psalmus sequentibus versibus
indicat nobis. *Expositio psalmi.*

Venite exultemus domino. Inuitat
ad magnas epulas exultandi: non se-
culo: sed domino. Nisi enim esset in hoc se-
culo exultatio mala que distinguenda est ab
exultatione bona: sufficeret dicere: Venite
exultemus. Sed breuiter distinguit. Quid est be-
ne exultare: Bene exultare. Ergo exultatio
mala: est exultare seculo. Exultatio bona est
exultare deo. Pie debes domino exultare: si
vis securus mundo insultare. Quid est autem
venite: Vni vocat vt veniant: cum quibus vult
exultare domino: nisi quia longe sunt: vt venien-
do propinquet: propinquando accedat: acce-

dendo exultent. Vni autem longe sunt: Nun-
quid locis longe potest homo esse ab eo quod vbius est:
Quis esse ab eo longe: Quo ibis vt longe sis:
Nam quidam peccator quidam: scilicet cum spe salutis
penitens et dolens de peccatis: et metuens iram
dei: et volens placare deum: sic in alio psal-
mo loquitur. Quo ibo a spiritu tuo: et quo a fa-
cie tua fugiam: Si ascendero in celum: tu ibi
es. Quid ergo restat: Quod si ascenderit in celum:
ibi inueniet deum. Et longe fugiat a deo qui
iturus est: Vide quod dicat: Si descendero ad
infernum ades. Si ergo ascendendo in celum ibi in-
uenit deum: descendendo ad infernum non fu-
git deum: quo iturus est: quo fugitur est ab illo
trato: nisi ad ipsum placatum: Et tamen cum oino
nemo possit fugere ab illo qui vbius est: nisi qui-
dam longe essent a deo: non diceret: Populus
iste labijs me honorat: cor autem eorum longe
est a me. Non ergo loco quisque longe est a deo: sed
dissimilitudine. Quid est dissimilitudine:
Mala vita: malis moribus. Si enim bonis mo-
ribus propinquat deo: malis moribus recedit a
deo. Vni ergo idemque homo corpore stans vno lo-
co et amando deum: accedit ad deum: et amando
iniquitatem: recedit a deo. Nusquam pedes mo-
uet: et tamen potest accedere et recedere. Pedes
enim nostri in hoc itinere: affectus nostri sunt. Prout
quoscumque affectum habuerit: putat quoscumque amorem ha-
buerit: ita accedit vel recedit a deo. Nonne
plerumque dicimus quod non inuenimus aliquem dissimilia:
hoc longe est ab illo: Quod aliquos duos forte
hoies copiamus: duos equos: duas vestes: et
dixerit aliquid simile: Hec vestis talis est qualis illa:
aut iste homo talis est qualis ille: quid aliter dicit quod
dicit: Absit: longe est ab illo. Quid est longe est
ab illo: Dissimilis est illi. Et iuxta stant: et tamen
iste longe est ab illo. Vno vero iniquus pares vita
et moribus: si vni sit in oriente: aliter in occide-
te: iuxta inuicem sunt. Et duo iusti sunt: alter
sit in oriente alter in occidente: secum sunt: quia in
deo sunt. Contra vnus iustus: aliter iniquus:
etiam si vna catena ligentur: multum a se separati
sunt. Ergo si dissimilitudine recedimus a deo:
similitudine accedimus ad deum. Qua similitudi-
ne: Ad quam facti sumus: quam in nobis peccan-
do corrueramus: quam peccatorum remissione re-
cepimus: que in nobis renouat interior in mente: vt
tanquam resculpat in numero: id est in anima nostra ima-
go dei nostri: et redeamus ad thesauros eius. Nam
et inde fratres de numero voluit dominus noster Iesus
christus ostendere temptatoribus suis: quod querat
deus. Quando enim de tributo cesaris quere-
tes causam calunie: consulere magis veri-
tatis voluerunt: et consulendo temptare: